

“Costa fer el primer pas, s’ha de ser valent”

Fotografiada a La Rebotiga de mobles vells de Banyoles. Nahi Drammeh està opositant al cos diplomàtic. El seu somni? Treballar a Jordània. LLUÍS ROMERO.

Nahi Drammeh (Banyoles, 1994) és la tercera de 13 germans (8 de mare i 5 més de pare) i no tenia el camí fàcil per anar a la universitat. Politòloga i opositora diplomàtica, és un exemple que, tot i els guetos, l'educació i les xarxes de suport funcionen, però sobretot la lluita personal per aconseguir una vida diferent.

Ser on és ara no ha estat fàcil...Les coses han canviat perquè en el seu moment vaig decidir fer el pas. Als meus pares els feia por. Van venir de Gàmbia amb la idea de treballar aquí i tornar. Mai havien concebut que amb una vida aquí els seus fills tindrien vides diferents. No estem parlant només de qüestions culturals, sinó de la manera de veure la vida. La meva mirada és diferent de la dels meus pares. Per als meus pares les prioritats eren unes i per a mi són unes altres. Per als meus pares, jo, a una certa edat, m'havia de casar i tenir fills. Era el que havien fet ma mare, les meves àvies, i es fa al país on van néixer. La meva germana nascuda el 1992 i jo, el 1994, vam anar a la universitat en el mateix moment. Inicialment ella va fer cicles formatius. Totes les noies de la meva comunitat acabaven fent cicles, la universitat es descartava. Hi havia el prejudici que no érem capaces d'estudiar. Preval el prejudici intel·lectual al davant de l'impediment econòmic? És important

perquè és el que li van dir a la meva germana. Al cap de dos anys, va fer el batxillerat i al final va fer una carrera. Ara viu a París. Va estudiar polítiques i dret i s'ha centrat en el món de la justícia. Si s'hagués deixat influir pel que li van dir a l'institut, tindria una vida molt diferent de la que té ara. Ella pensava que no podria perquè l'entorn li deia que no podia. Quan es va apuntar al batxillerat, el director de l'institut li va suggerir que era molt difícil, que no podia, que era millor fer un cicle...En comptes d'impulsar, fan de fre? La meva experiència, en canvi, és totalment diferent. Al meu institut els professors van valorar les meves bones notes i, en comptes d'apartar-me, com li van fer a la meva germana, en van animar a estudiar el batxillerat i accedir a la universitat. Tenia de referent la meva germana i pressuposava que també havia de fer un cicle formatiu. També tenia por, perquè no coneixia ningú amb el meu mateix color de pell i amb orígens semblants que hagués anat a la universitat. Ara és un mirall per a les nenes del barri de la Farga, on va créixer. Quan vaig arribar a la universitat hi va haver moltes noies que em van felicitar perquè tant jo com ma germana i també l'Assa Macalou (representant del col·lectiu Moviment Afrobanyolí Social) vam fer aquest pas. Les va influir positivament perquè elles també el fessin. Cada vegada hi ha més noies de la meva comunitat que el fan. Les meves germanes petites ja tenen l'exemple a casa. Tinc una germana que és brillant, serà la millor, i té molt clar que anirà a la universitat. Què en pensen ara els pares? Són molt conservadors i tradicionals, sobretot mon pare. Quan vaig voler anar a fer el màster a Madrid, a l'Escola Diplomàtica, vaig plorar durant més d'una setmana perquè el pare no m'hi deixaria anar. Durant la carrera vaig descartar qualsevol curs que impliqués viatges, estar fora de casa, perquè sabia que el pare s'hi oposaria. En canvi, el meu germà amb qui em porto un any ha viscut a Egipte, Síria i Londres, i no ha passat res. Jo era dona i no podia, ell, home, sí. Al meu pare li costa, però ma mare sí que ha fet un gran canvi al llarg d'aquests anys. El fet que nosaltres hàgim estudiat fa que ara tingui una visió diferent de tot. Sap que, com a dones, estem més limitades i, tot i així, ens dona suport, veu la importància dels estudis. Ha vist que una altra vida per a la dona gambiana és possible. Quan vaig començar la feina a Brussel·les, a la delegació de la

Generalitat, ella em va animar. Quan érem petits, el pare no ens deixava anar de colònies. Vaig orquestrar un pla amb la directora de l'escola perquè hi pogués anar. La directora va trucar al pare i ell va dir que sí; dos dies abans de marxar em va dir que no. Fins i tot ma mare hi va intervenir i des de llavors els meus germans també hi han pogut anar. Lluitant s'aconsegueixen els canvis. Jo he marxat de casa per estudiar i les meves germanes també ho han pogut fer. Costa fer el primer pas, però s'ha de ser valent. Com l'ha ajudat l'Associació de Joves Subsaharianes de Banyoles? Un pilar fonamental perquè poguéssim fer el batxillerat i anar a la universitat. A més dels professors que em van animar, també hi va haver més gent que va creure en mi. Van fer el rol que els meus pares no podien, potser pel fet que són musulmans, o no entenien que havien de fer. No és només estudiar, sinó que has de disposar de recursos econòmics. Han estat una xarxa de suport en tots els sentits, també a l'hora de facilitar-nos classes de reforç, de matemàtiques per exemple. La biblioteca pública ha estat un espai clau també, no? Des de molt petita veia la biblioteca com un lloc immens ple de llibres, DVD, CD... Tens accés a recursos que potser a casa no tens i que et permeten descobrir molts mons. Recordo haver-hi llegit de molt petita biografies de personatges que han lluitat pels drets humans, civils, com Gandhi o Martin Luther King. A casa no tenia accés a aquesta informació. A l'escola em recomanaven lectures. A la biblioteca descobria. A més disposava d'un espai on fer els deures tranquil·lament i per a mi ha estat molt gratificant en aquest sentit. Sobre les noies hi ha la pressió d'un matrimoni. Quines dificultats tenen els nois de la comunitat gambiana? Tenen molta més llibertat. A casa no els pressionaven per fer les feines domèstiques o per altres temes que ens afecten a nosaltres com a dones. Però sobre el fet de ser noi sí que pesa la demostració que has de ser home. Si un noi estudia molt, això es veu com una feblesa. Això és un reflex del perquè, tot i tenir més limitacions, hi ha més noies de la nostra comunitat fent batxillerat i anant a la universitat que nois. La diferència de percentatges és molt alta. Cada vegada n'hi ha més, però. Les noies heu fet la revolució. Sí, es pot dir així. Per als nois de la comunitat la pressió és que se'ls demana que a una determinada edat treballin i facin una aportació a casa econòmicament. Ha treballat a la delegació del govern a Brussel·les. Com valora l'experiència? Estava treballant a Barcelona en una empresa però estava mirant altres feines en països francòfons i en organitzacions internacionals que hi tinguessin seu, com Ginebra o Brussel·les, per millorar el meu francès de cara a les oposicions. Va ser quan vaig trobar la vacant a la delegació; era una substitució per una baixa temporal. En cap moment vaig pensar que em podrien trucar. Quan vaig passar tot el procés i em van dir que la feina era meva no m'ho creia. Vaig haver de canviar la maleta que tenia a punt per anar a França, a casa de la meva germana, per Brussel·les; vaig canviar de destí sense buscar-ho. Vaig aprendre molt, vaig assumir unes responsabilitats que mai havia tingut. Era l'assistent de la delegada i m'encarregava de la seva agenda. Vaig aprendre a gestionar la pressió que suposa que tot vagi a l'hora. Com es veu d'aquí a cinc anys? M'encantaria treballar en un país àrab de l'estil de Jordània o en alguna organització internacional on hi hagi representació estatal. M'agradaria contribuir-hi en termes de drets humans i de cooperació. Al llarg d'aquests anys, treballant en el projecte ONE Campaign i també amb l'estudi per les oposicions, m'he adonat que la cooperació i l'ajuda al desenvolupament és molt important. És un àmbit que en tota la meva vida acadèmica no havia treballat del tot. Estem parlant de països que han de fer front als seus reptes endèmics, que no són pocs, com ara la pobresa, la sanitat, infraestructures bàsiques, als quals ara s'hi ha d'afegir la pandèmia. S'han de destinar recursos a aquests problemes. També hi ha el canvi climàtic. Demanem a determinats països que facin esforços assumint certs compromisos internacionals referents al medi ambient que requereixen una inversió. Els països occidentals hi podem contribuir amb l'ajuda al desenvolupament. Aquesta asimetria del que aporta el continent africà a Europa i el que Europa n'extreu és molt gran. És des d'on hem d'intervenir, des de la cooperació i l'ajut. Com va viure les protestes del Black Lives Matter? La mirada és diferent a Brussel·les o a França que aquí? La diferència és que la immigració aquí és relativament recent i per a molta gent no existim: gent de color que hem nascut aquí i que ens considerem d'aquí. Quan vivia a Brussel·les, em tractaven com si fos d'allà. No es creien que tingués el DNI espanyol. Pel fet d'haver treballat a la Unió Europea, els meus companys, tots de diferents països, es pensaven que era francesa, britànica, americana... Des de fora tampoc no hi ha aquesta concepció. És una realitat que existeix, però el problema és que no està visibilitzada. Pensa que les dones fan aquesta tasca de visibilització? Quan sempre has tingut les coses difícils o estàs acostumat que et limitin, al final arriba un moment que dius prou i fas el pas. I després hi ha més dones que el fan. I això ajuda, i construïm un teixit, i entre

nosaltres ens donem suport i ens ajudem perquè les coses canviïn. Les dones sempre estem fent projectes per millorar la societat. Quan has tingut una posició còmoda no et mou. Quan vaig descobrir aquest món, el de les relacions internacionals, feia quart d'ESO i era com un somni impossible. En aquell moment jo no creia en mi mateixa i ara estic oposant. Per això és molt important la funció i el poder que tenen els professors i l'escola. Determinen el futur de molts joves. M'he construït amb molts valors i moltes maneres de veure la vida que he adoptat a l'escola. La meua manera de pensar és molt diferent de la dels meus pares. El meu exemple pot ajudar, empoderar algú de la meua comunitat, més que no pas algú que li digui que ho pot fer. Jo vaig tenir dubtes. Vaig pensar: "Això és per a mi?" En aquesta construcció de la identitat, alguna lectura o autor que l'hagi influït? L'escriptor Amin Maalouf i el seu llibre Identitats assassines. Tenia molts problemes d'identitat i la seva lectura em va canviar tota la percepció que jo tenia de com una persona s'ha de definir a si mateixa, del sentit de pertinença. Va ser el 2011, un any determinant, perquè vaig decidir viatjar a Gàmbia; l'any anterior s'havia mort el meu avi i no havia conegut mai el que era la relació amb un avi. Una persona és una barreja de cultura, escola, valors, però també d'altres impactes que tens al llarg de la vida. És una concepció de la identitat molt diferent, que no vol dir una nacionalitat, d'un país concret. L'escriptora feminista nigeriana Chimamanda explica que els contes i llibres que llegia eren de personatges blancs i això et crea un impacte en com veus el món. Estàs en una realitat africana però els referents són blancs. L'escola és realment on tothom està en el mateix punt de sortida? Fa poc llegia un article que ho resumia. Igualtat d'oportunitats no significa igualtat de resultats. La realitat és molt diferent depèn d'on vinguis.

Publicat a:

-El Punt Avui. Girona 31-01-2022, Pàgina 16

-El Punt Avui. Nacional 31-01-2022, Pàgina 16

Font del document:

<http://www.elpuntavui.cat/societat/article/5-societat/2092160-costa-fer-el-primer-pas-s-ha-de-ser-valent.html>